

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01, „Активни в труда на територията на
общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на
човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския
социален фонд. www.eufunds.bg

ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ДОКЛАД И АНАЛИЗ

ОТ ИЗСЛЕДВАНЕ НА ПОТРЕБНОСТИТЕ И ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО ПРИ ПРЕДЛАГАНЕ НА СОЦИАЛНИ И ИНТЕГРАЦИОННИ УСЛУГИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА БЯЛА

Екип провел изследването:

**ПРОФ. Д-Р ЕВГЕНИ СТАНИМИРОВ
ДОЦ. Д-Р МАРИЯ СТАНИМИРОВА**

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01 „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

I. Обща информация за изследваната територия

В съответствие с разработената за целите на това изследване методика е анализирана обща информация за територията на общ. Бяла в няколко разреза:

- **Профил на изследваните граждани.** Най-висок относителен дял от респондентите не определят себе си или член от семейството си като попадащ в обхвата на уязвима социална група (65%). Относително висок дял от изследваните лица (20%) са възрастни хора или имат член на семейството си от тази група. Това е обяснимо предвид демографската статистика в страната и в частност за община Бяла, но следва да се отчита фактът, че възрастовата структура в анализираната община е по-добра в сравнение с други общини от т.нар. „регресивен тип“, при които относителният дял на населението в надтрудолюбна възраст е значително по-голям от този в подтрудолюбна възраст.

Разпределението на изследваните лица, които определят себе си или част от семейството си като част от уязвими социални групи е както следва: 7% - хора с увреждания и други социално изключени лица; 5% - уязвима етническа група и 3% - лица страдащи от различни зависимости (фиг. 1).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01 „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

Най-висок относителен дял от изследваните граждани са в трудоспособна възраст (фиг. 2) - 47% от общия брой на респондентите са работещи, 2% са безработни, 20% - временно неработещи, 8% - учаци и 23% - пенсионери (фиг. 3).

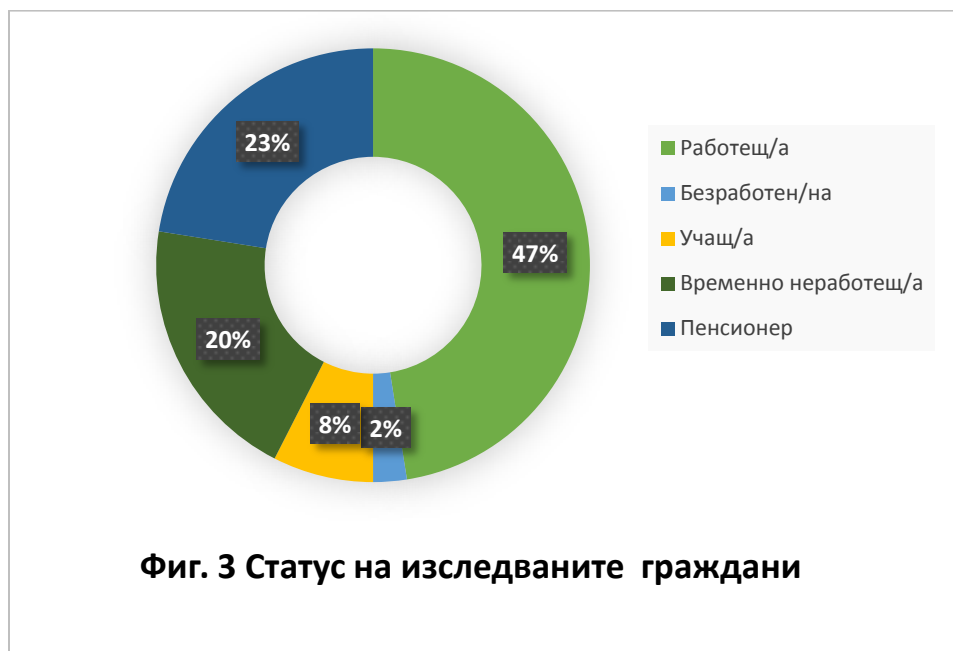

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01 „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

Разпределението на респондентите по пол е равностойно - 50% от изследваните граждани са мъже и 50% - от женски пол.

Най-висок относителен дял от респондентите са със средно образование (45%), следвани от тези с висше (30%), основно (23%) и средно специално образование (професионална квалификация) – 2%, фиг.4.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01 „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

- Профил на изследваните представители на работодатели:
Най-висок дял от анализиранияте представители на бизнеса (67%) са регистрирани като еднолични търговци (ЕТ), 13% са кооперации (регистрирани по Закона за кооперациите), 7% са регистрирани по Търговския закон (ООД, АД, ЕООД, ЕАД и др.) и 13% са сдружения (фиг. 5).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01, „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

Изследваните бизнес организации са с разнообразен предмет на дейност – търговия; селско, горско и рибно стопанство; логистика; производство на храни; здравеопазване.

86% от организациите декларират, че не осъществяват социални и интеграционни услуги. 7% предоставят консултантски услуги и 7% - осигуряват заетост на лица в неравностойно положение (фиг.6).

Средният брой на зетите в изследваните организации лица е 9,6 бр. В много малка степен това се явяват лица в неравностойно положение (на един работодател се пада по-малко от един работещ в неравностойно положение), което се обяснява с ниския дял на организациите, които предоставят заетост на лица от тази група лица. Независимо от посоченото, представителите на

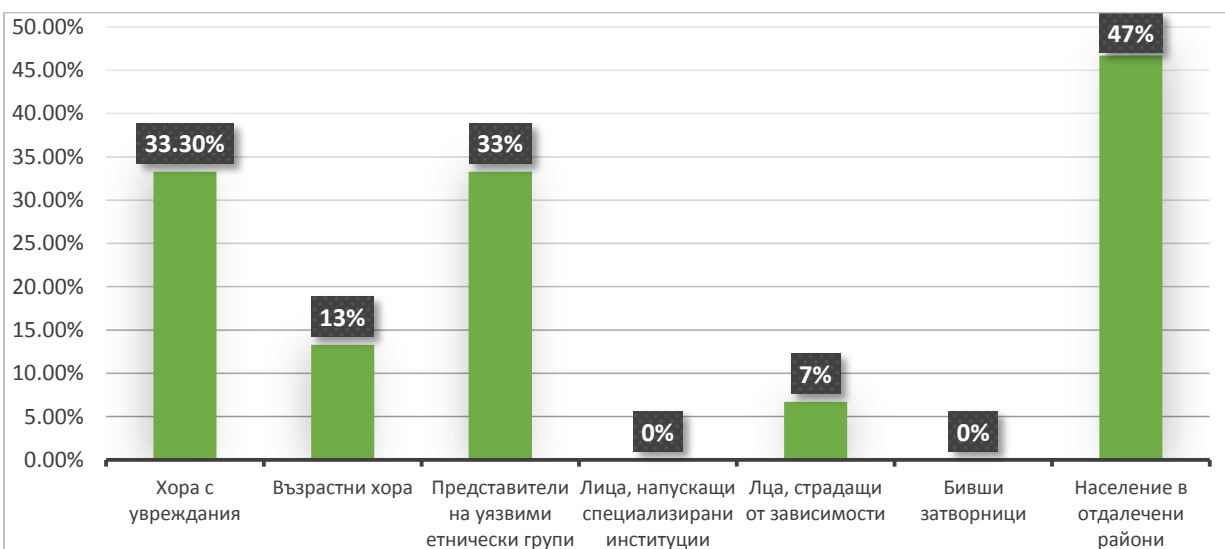
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01, „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

работодателите в изследваната община са съпричастни във висока степен с подпомагането на лица в неравностойно положение чрез социални и интеграционни услуги (фиг. 7). Показателен за това е фактът, че работодателите считат, че с дейността на организацията си подпомагат население в отдалечени райони (47%), представители на уязвими етнически групи (33%), хора с увреждания и други социално изключени лица (33%), възрастни хора (13% от запитаните) и лица страдащи от зависимости (според 7% от респондентите).

Фиг. 7. Подпомагане на целеви групи от населението от страна на изследваните работодатели

- Профил на изследваните структури на гражданското общество (СГО). В обхвата на изследваните СГО са включени организации, които предоставят разнообразни социални/интеграционни услуги (според 80% от запитаните). Само 20% от

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01 „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

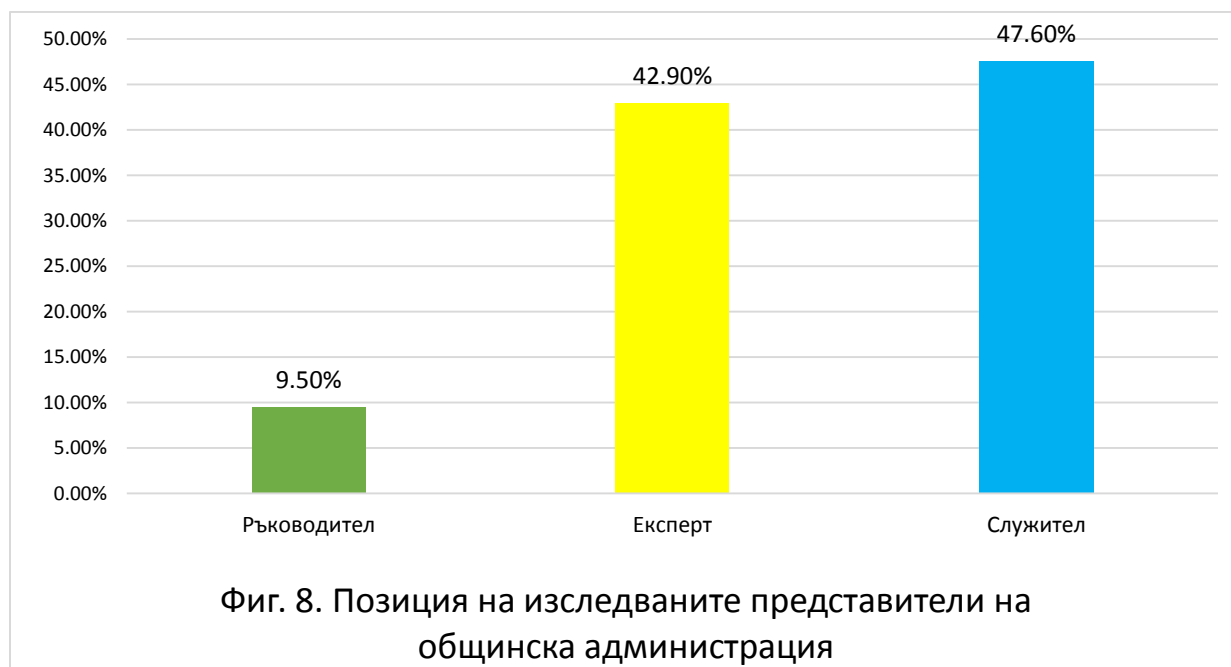

организациите не посочват, че в обхвата им на дейност се включва извършването на социални и интеграционни услуги.

Средно в изследваните СГО на територията на общ. Бяла е заето 1 лице. Обхванатите в проучването лица не декларират наличие на заети лица в неравностойно социално положение.

Всички изследвани СГО (100%) насочват подкрепата от осъществяваната си дейност към възрастни лица - над 35 години.

- **Обща информация за изследваните представители на общинска администрация.** В обхвата на проучването са включени 9,5% лица на ръководна длъжност в общинска администрация (кмет, заместник кмет, ръководител отдел и др.); 42,9% са експерти и 47,6% - служители (фиг. 8).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01, „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

Според запитаните представители на общинска администрация, областите, в които община Бяла предоставя услуги са следните (фиг. 9): социални услуги (95,2% от отговорите); здравни услуги (9,5% от отговорите); образователни услуги (47,6%); осигуряване на заетост на лица в неравностойно положение (42,9%). Няма представители на общинска администрация, които да са посочили, че община Бяла осъществява социални/ интеграционни услуги, чрез информационни/ превенционни кампании сред населението и предоставяне на консултантски услуги.

Основна част от социалните услуги, които общината осъществява, са насочени към хора с увреждания и други социално изключени лица (според 81% от запитаните), възрастни хора (според

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01, „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

90,5% от респондентите), представители на уязвими етнически групи (според 33,3%) и бивши затворници (според 4,8%).

Няма респонденти, които да са посочили, че подкрепата на община Бяла е насочена към лица, напускащи специализирани институции за предоставяне на социални услуги и бивши затворници. От изследваните няма представители на общинска администрация, според които общината предоставя подкрепа на лица от отдалечени райони. Сумата от процентите на отделните отговори надхвърля 100%, защото логично общината подпомага различни целеви групи от населението чрез социални и интеграционни услуги (и респондентите посочват повече от един отговор).

II. Нагласи за предлагане на социални и интеграционни услуги

- Според запитаните граждани, на територията на община Бяла има висока необходимост от предлагане на социални/ интеграционни услуги. На фиг. 10 са представени средни оценки за необходимостта от предлагането им по видове услуги. Оценките са по 4-степенна скала, където 1 - няма необходимост, а 4 – има необходимост в много висока степен. Прави впечатление, че от особена необходимост според респондентите е предлагането на здравни и образователни услуги (средни оценки съответно 3,37 и 3,39). Най-ниска степен на осведоменост на гражданите се регистрира във връзка с осъществяването на информационни и превенционни кампании сред населението (32,5% от респондентите не са запознати), както и по

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01 „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

отношение на консултантските услуги (за тази позиция 45% от участващите в проучването лица са посочили опцията „не съм запознат“).

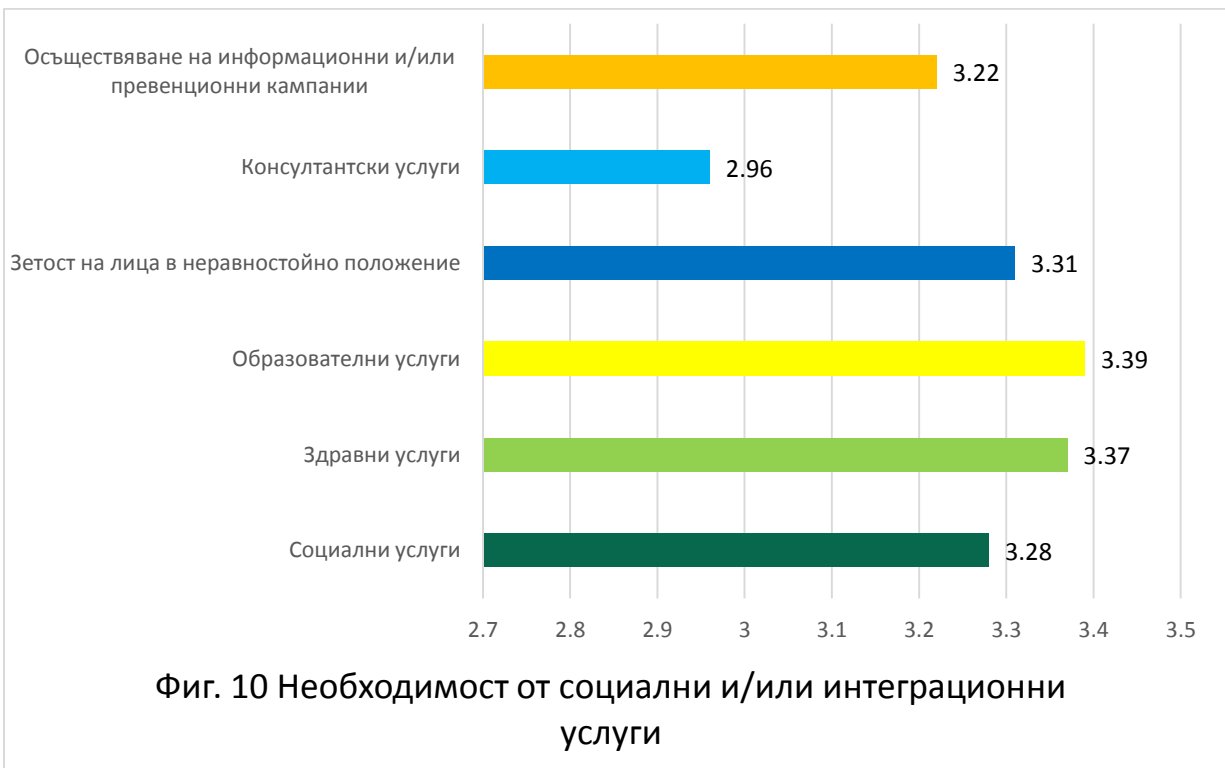
- В това проучване е оценено предлагането на три групи интегрирани мобилни услуги, а именно: асистентска почасова подкрепа в дома за дейности, в които потребителят среща трудности (почистване, пазаруване, готвене и др.); професионална подкрепа от рехабилитатор/ социален работник; дистанционна подкрепа в ситуация на риск. Според гражданите степента на предлагане на тези услуги на територията на община Бяла е от „средна“ до „по-скоро висока“. По 4-степенна скала оценките варират в рамките на 2,79 за дистанционна подкрепа в ситуация на риск, до 3,15 за асистентска почасова подкрепа в дома за дейности, за които потребителят среща трудности. Висок относителен дял от респондентите (между 15% и 65% за различните опции) не са запознати с предлагането на подобни услуги, като в особена степен това се отнася за дистанционната подкрепа в ситуация на риск (65% от гражданите не са запознати с този въпрос).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01 „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

Оценките на гражданите за предлагането на интегрирани мобилни услуги са по-високи от тези на представителите на СГО и общинската администрация. До известна степен тези данни са странни, защото се предполага, че подобни услуги се осъществяват от общински и граждански структури, които са запознати в по-висока степен с тяхното предлагане. В същото време гражданите проявяват по-слаба критичност и присвояват по-високи оценки за предлагането на коментираните 3 групи услуги в общината (фиг. 11).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01 „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

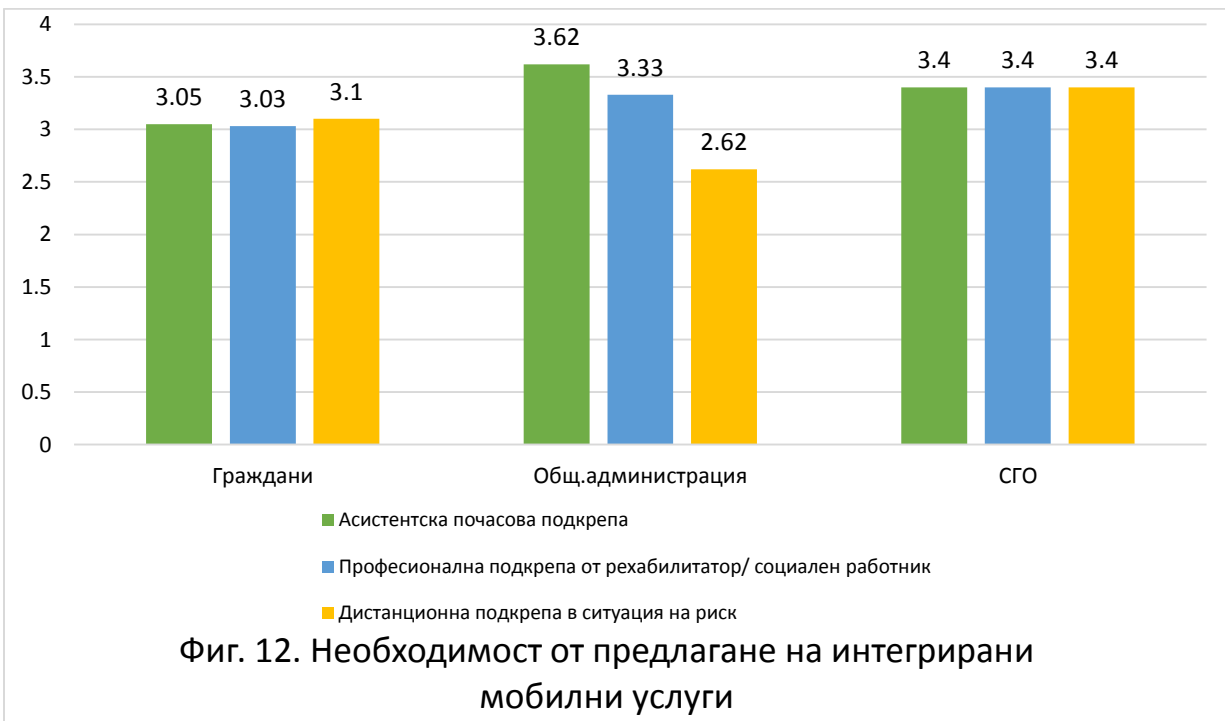
- Всички изследвани целеви групи считат, че има висока и много висока необходимост от предлагане на изброените групи интегрирани мобилни услуги, като известен превес имат асистентската почасова подкрепа и професионалната подкрепа от рехабилитатор / социален работник (фиг. 12).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01 „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

- Като цяло необходимостта от мобилни услуги се оценява по-високо от СГО, в сравнение с представителите на общинската администрация и гражданите. Изключение прави необходимостта от асистентска почасова подкрепа, която се оценява като най-необходима от респондентите от общинска администрация. Гражданите определят като относително еднакво важни изброените интегрирани мобилни услуги. Това се отнася и за представителите на СГО.

- Интерес за това проучване представляват мотивите за предлагане на социални/ интеграционни услуги на територията на община Бяла. За представителите на всички изследвани структури (граждани, общинска администрация, СГО и работодатели) водещ

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01 „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

мотив за това е привилегированият режим на финансиране на организациите, които предлагат подобни услуги – съответно средни оценки 2,28; 2,72; 3,00 и 2,87 по 3-степенна скала (фиг. 13). Работодателите оценяват високо като мотив проявата на добра воля – социална отговорност, продиктувана от фирмена мисия (средна оценка 2,5), но това не се споделя от представителите на останалите целеви групи. Най-скептични по отношение на този мотив са представителите на гражданите (средна оценка 1,43).

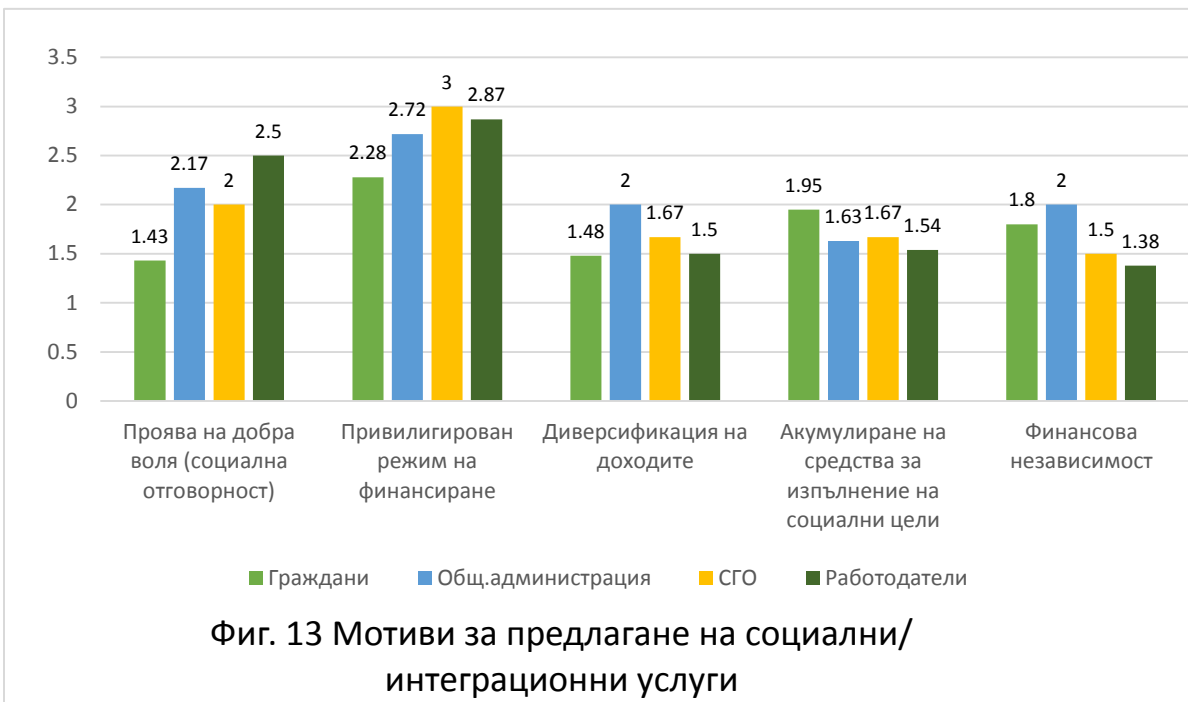
От гл.т. на работодателите, мотивите „диверсификация на доходите“ и „финансова независимост“, не са съществени като стимул за предлагане на социални и интеграционни услуги. Работодателите по принцип се интересуват от посочените мотиви, но не считат, че в областта на социалните и интеграционните услуги тези мотиви имат особен смисъл.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01, „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

III. Сътрудничество при предлагане на социални и интеграционни услуги

За целите на това изследване е важно да се проучи сътрудничеството и възможностите за партньорство между общинската администрация, СГО и представителите на работодателите при предлагането на социални услуги и подпомагането на граждани в неравностойно социално положение, в т.ч. при осъществяване на съвместни проекти със социална насоченост.

На въпроса „Колко често община Бяла сътрудничи с институции и организации при предлагане на социални/интеграционни услуги?“, преобладаваща част от представителите

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01, „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

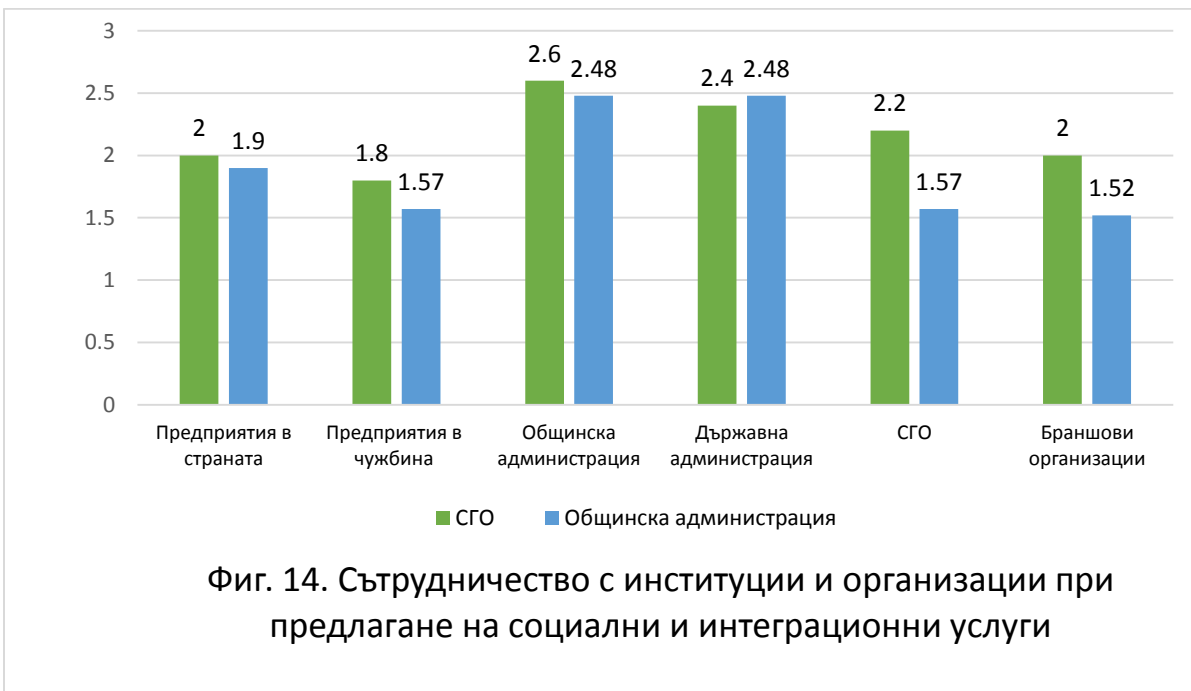
на общинска администрация считат, че никога или инцидентно се сътрудничи с предприятия в страната, предприятия в чужбина, със СГО и браншови организации. Сравнително високо се оценява сътрудничеството единствено с друга общинска и държавна администрация – съответно средни оценки от 2,48 по 3-степенна скала (фиг. 14). От фигурата става ясно, че представителите на СГО като цяло дават малко по-високи оценки от общинската администрация по отношение на партниране с изброените структури. Най-съществени разминавания между двете целеви групи се наблюдава по позициите: предприятия в чужбина, СГО и браншови организации. По трите споменати позиции честотата на контактите на СГО е по-висока от тази на общинската администрация. СГО оценяват честотата на сътрудничеството с общинската администрация като много висока (ср.оценка 2,6 и 2,4 при 3-степенна скала), докато общинската администрация или е по-пасивна или възприятието ѝ за честота на контактите е по-различно в сравнение с представителите на СГО.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01 „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

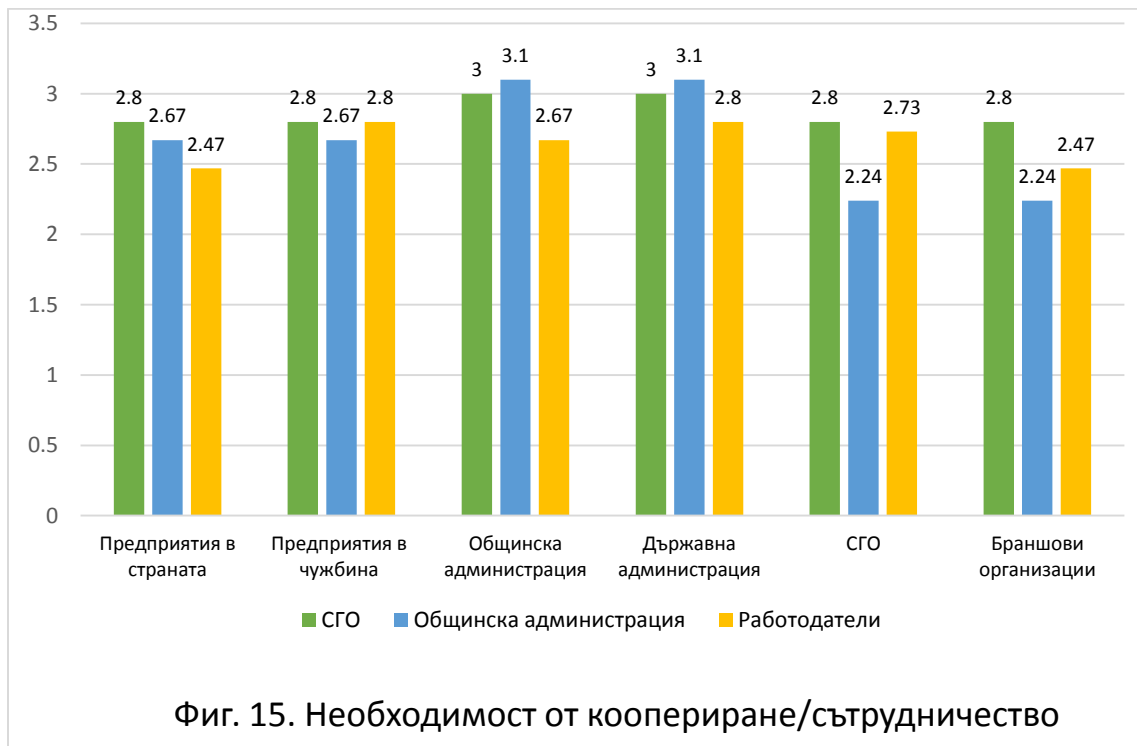
Анализирана е необходимостта от коопериране (сътрудничество) в областта на социалните/ интеграционни услуги и от позицията на работодателите (фиг. 15). Оценките са по 4-степенна скала, където 1 – „няма необходимост“, а 4 – „в много висока степен е необходимо“. Като цяло представените оценки позволяват да се обобщи, че не се отделя особено значение на възможностите за коопериране като инструмент за разрешаване на социални въпроси на територията на общината (всички оценки са под и до 3 при използване на посочената 4-степенна скала на оценка).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01 „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

Това позволява да се предположи, че не се познават достатъчно ползите от подобно сътрудничество, в т.ч. при участие в съвместни проекти или че има натрупан негативен опит от подобно сътрудничество. Изследваните целеви групи оценяват относително по-високо необходимостта от сътрудничество с общинската и държавната администрация, което е разбираемо предвид факта, че тези структури са проводник или инициатор на политики в областта.

До известна степен този извод се налага и от анализа на мотивите за сътрудничество на изследваните целеви групи в областта на социалните и интеграционни услуги (фиг.16) Работодателите са значително по-слабо мотивирани за подобно сътрудничество от СГО и общинска администрация (средни оценки

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

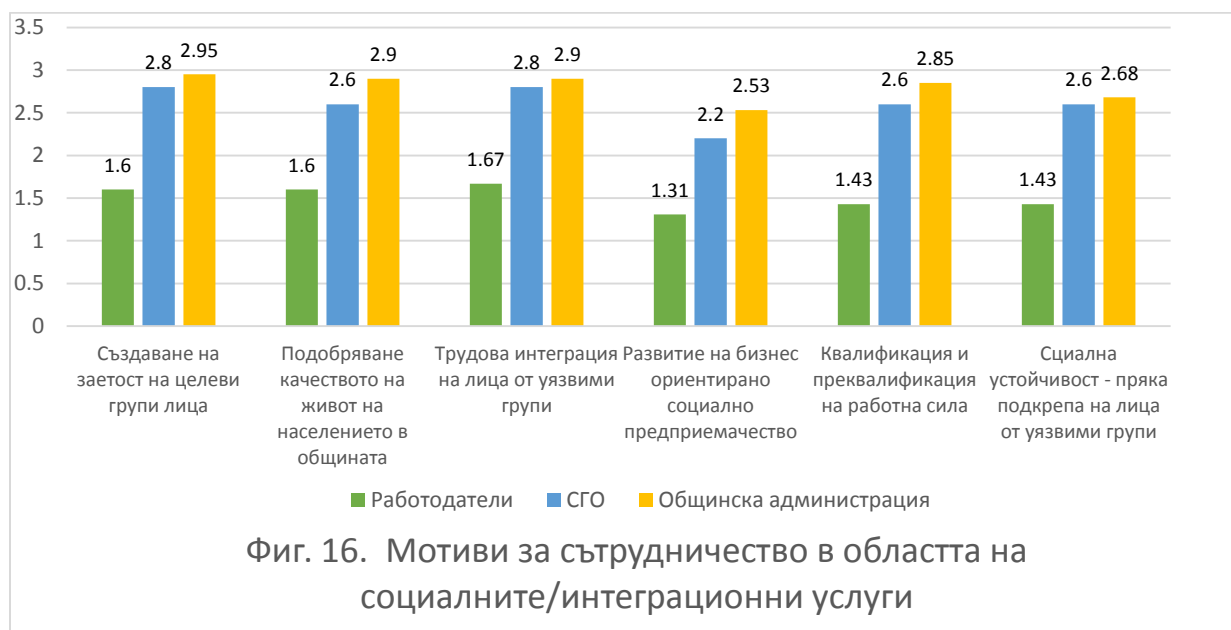
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01 „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

под 1,7 по 3-степенна скала). Това е обяснимо предвид факта, че изследваните структури са бизнес организации. Допустима причина е и проявата на скептицизъм от страна на работодателите по отношение на възможностите за постигане на тези стратегически цели.

За СГО и общинска администрация създаването на заетост и подобряване благосъстоянието на целевите групи са сред водещите мотиви за сътрудничество (средни оценки съответно 2,8 и 2,95 по 3-степенна скала). Високо оценени от тези групи са и всички останали мотиви за сътрудничество.

Акумулираните при това проучване данни позволяват да се анализира и мнението, което имат представителите на трите целеви групи за компетентността на структурите/ институциите от които зависи това сътрудничество (фиг. 17). Оценката на компетентността

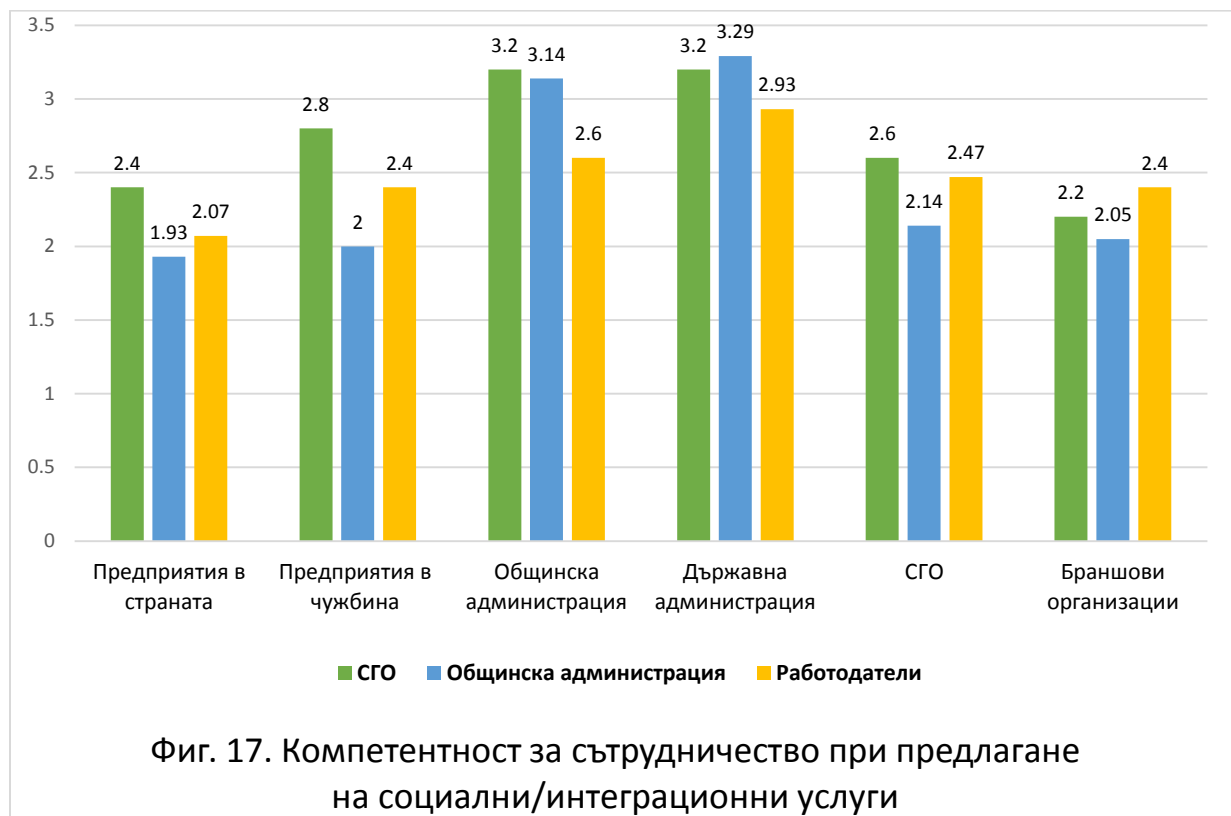
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01, „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

на представителите на тези групи може да обясни мотивацията за сътрудничество в изследваната област.

СГО оценяват общинската и държавната администрация като по-скоро компетентни за сътрудничество в областта на социалните и интеграционните услуги (оценки 3,2 по 4-степенна скала). Дори СГО присвояват по-високи оценки за компетенциите на общинската администрация в сравнение с тези на самата общинска администрация (въпреки, че разликата може да се счита, че е в рамките на статистическата грешка). По-слабо оценяват като компетентни партньори останалите организации, в т.ч. други СГО, браншови организации и работодатели.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01, „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

Представителите на общинска администрация оценяват по-високо компетентността за сътрудничество с държавна администрация (фиг. 17), следвана от общинска администрация (оценките са съответно 3,29 и 3,14 по 4-степенна скала). Останалите потенциални партньори се оценяват като по-слабо компетентни (оценки от 1,92 до 2,14 по 4-степенна скала). Според 23,8% от респондентите от общинската администрация, предприятията в страната изобщо не са компетентни за подобно сътрудничество, а за 57,1% са компетентни, но в ниска степен.

Подобна оценка дават и самите работодатели, според които 80% от представителите на бизнеса у нас или изобщо не са компетентни за сътрудничество в социалната област или са компетентни в ниска степен (фиг. 17). Малко по-високо, но същевременно недостатъчно, се оценява компетентността на предприятията в чужбина, представителите на браншовите организации и СГО (средни оценки 2,4; 2,4 и 2,47 по 4-степенна скала). Работодателите определят като по-скоро компетентни за сътрудничество държавната и общинската администрация (оценки съответно 2,93 и 2,60 по 4-степенна скала).

Самите граждани, като потребители на социалните и интеграционни услуги в общината, оценяват като по-скоро компетентни за сътрудничество представителите на другите три целеви групи - работодатели, общинска администрация и СГО. Средните оценки на гражданите за равнището на компетентност са съответно 2,50 (за работодатели), 3,00 (за общинска администрация) и 2,68 (за СГО) по 4-степенна скала. Не е изненадващо, че отново по-

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01, „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

високо е оценена компетентността на представителите на общинска администрация, като пряко ангажирана страна с провеждане на политиките при реализиране на социални и интеграционни услуги.

IV. Мотиви за интегриране и пълноценна реализация на хората с увреждания

- В съответствие с целите на проучването са изследвани мотивите за интегриране на хората с увреждания от позиция на представителите на различните целеви групи (фиг. 18). За представителите на общинската администрация високо са оценени всички изброени мотиви (средни оценки над 3 по 4-степенна скала), включително получаване на адекватни социални услуги, социална защита, независимост, достъп до образователни услуги и професионална подготовка, подходяща работна среда. Изключение прави само достъпа до трудова рехабилитация, който е оценен със средна оценка 2,76. Целева група „граждани“ оценяват сравнително високо изброените мотиви за интегриране на хората с увреждания, като най-важни според тях са: получаването на адекватни услуги (средна оценка 3,48), социална защита (средна оценка 3,40) и независимост (средна оценка 3,10 по 4-степенна скала). Представителите на СГО, аналогично на другите две изследвани групи, оценяват по-високо осигуряването на адекватни социални услуги (ср.оценка 3,00), а формираните средни оценки по всички останали критерии са по-ниски от тези на администрацията и гражданите. Изключение прави достъпът до трудова рехабилитация,

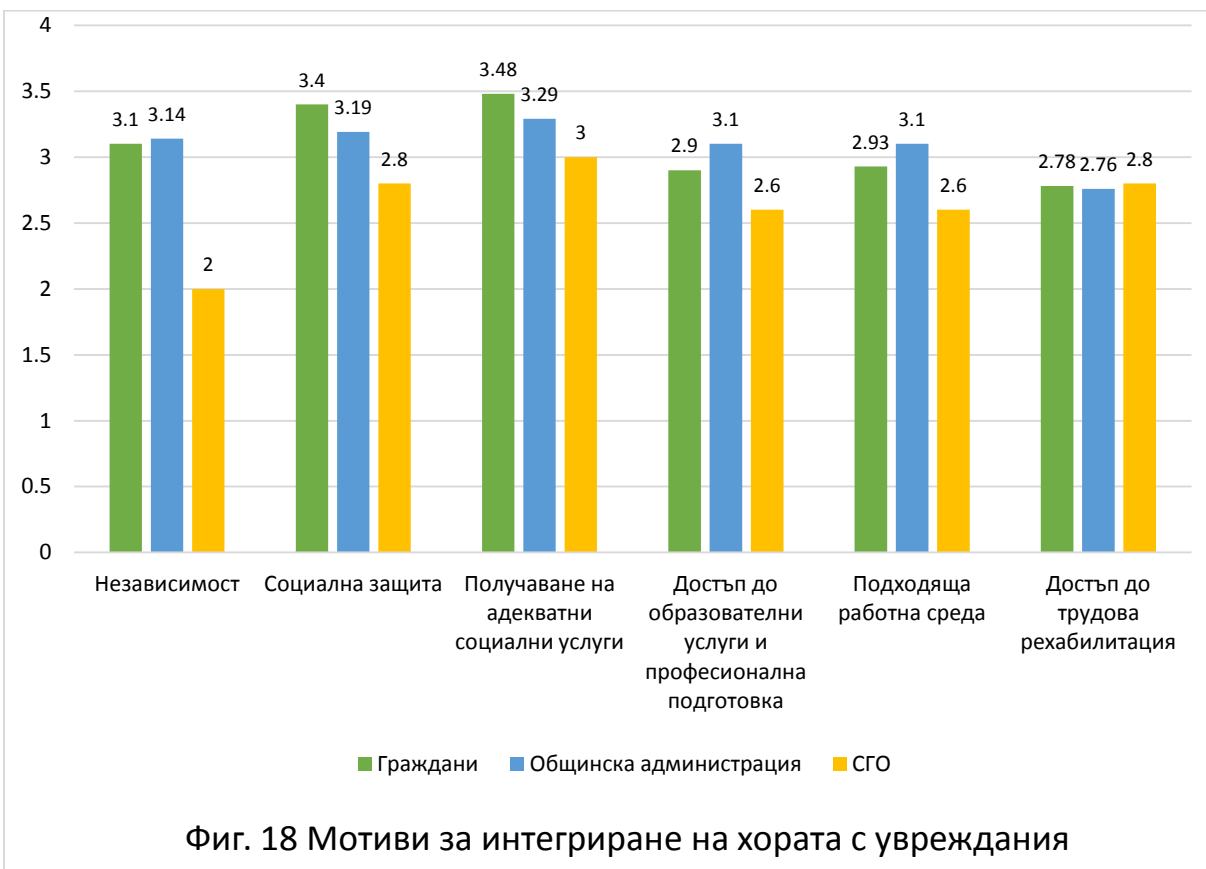
ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01 „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

която е оценена еднакво от трите целеви групи (средна оценка 2,80 по 4-степенна скала).

Интерес за изследването представляват идентифицираните приоритети в социалната и интеграционна политика на община Бяла. За всички изследвани групи разширяването на възможностите за заетост на хората с увреждания, намаляването на равнището на бедност и повишаването на жизнения стандарт на тези лица в трудоспособната им възраст, е оценено най-високо като приоритет в социалната и интеграционна политика на общината (средните оценки варират от 3.25 до 3,60 по 4-степенна скала), (фиг. 19).

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01, „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

Гражданите оценяват като относително по-слабо приоритетно повишаването на професионалните умения и квалификация на хората с трайни увреждания (средна оценка 2,75 по 4-степенна скала). Те директно насочват своето мислене по посока на следствието от тяхното социално включване и професионална реализация, а именно – подобряването на жизнения им стандарт. Според останалите целеви групи повишаването на професионалните умения и квалификацията на хората с увреждания следва да е относително важен приоритет за общината. Това подсказва, че представителите на общинска администрация, работодателите и СГО оценяват важността на повишаването на професионалните

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01, „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

увреждания на хората с увреждания като предпоставка за изграждане на капацитет, който да позволи социалното им включване.

В заключение могат да се направят някои обобщения, които се явяват отправна точка за дефиниране на конкретни мерки:

Първо. Включването на всяка от изследваните целеви групи в проучването може да се оцени като адекватно, което показва, че изследваните проблеми са в ползрението на изследваните общности.

Второ. Формираните оценки от страна на изследваните лица са доказателство за „широко отворената ножица“ между текущото и желаното състояние по отношение на предлаганите социални и интеграционни услуги в изследваната община.

Трето. Високият интензитет на оценките по отношение на приоритетите в социалната и интеграционната политика е сигнал за наличие на проблеми, свързани с бедността, жизнения стандарт на хората с увреждания, както и с възможностите за тяхната квалификация и преквалификация. Това показва необходимост от по-активна политика от страна на държавата и общинската власт за осигуряване на възможности за квалификация, преквалификация и социално включване на хората с увреждания.

Четвърто. Привилегированият режим на финансиране (заеми, субсидии, проектно финансиране и др.) и проявата на добра воля (социална отговорност) са основни мотиви за предлагане на

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01, „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

социални/интеграционни услуги (идентифицирани от четирите изследвани целеви групи лица). Това показва необходимост от ангажиране на администрацията (държавна и общинска) с лансиране на кампании за насърчаване на социално отговорното поведение. Подобни кампании могат да имат отложен дългосрочен ефект, но това не трябва да бъде аргумент за тяхното подценяване. От друга страна могат да се инициират дискусии за търсене и намиране на механизми за промяна на режима на финансиране като мотив за предлагане на социални и интеграционни услуги. За целта е резонно да се проучат европейски практики в тази област.

Пето. Анализираните данни показват (с частични изключения при целеви групи „работодатели“ и „граждани“), че има съществени разминавания между компетенциите и мотивацията за сътрудничество при предлагане на социални и интеграционни услуги. Констатира се, че равнищата на компетентност са значително по-високи от тези на мотивация за реализиране на изследваните инициативи. Това е сигнал за дефицит на механизми за стимулиране на инициативността на потенциалните участници за предлагане на социални/интеграционни услуги.

Шесто. Потенциал за сътрудничество трябва да се търси основно по линията „държавна администрация – общинска администрация – СГО“ без да се подценява ролята на бизнеса. Активността на бизнеса с проява на социално отговорно поведение при предлагане на социални/интеграционни услуги може да се възприеме по-скоро като поддържаща или подкрепяща, като

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ
СОЦИАЛЕН ФОНД

**МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД**

Проект BG05M9OP001-2.005-0011-C01 „Активни в труда на територията на общините Бяла и Долни чифлик“, финансиран от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. www.eufunds.bg

реализирането на политиките следва да е приоритет на субектите в рамките на споменатата по-горе триада.